

Ричард Ширеф

enthusiast

2017

ВОЙНАТА С
РУСИЯ

*Из секретните документи на
висшето военно командване на НАТО*

Ричард Ширеф
2017. Войната с Русия

Copyright© General Sir Richard Shirreff 2016
2017 War With Russia

Генерал Ричард Ширеф
2017. Войната с Русия

© Богдан Русев, превод, 2016

© Тони Ганчев, художник на корицата, 2016

© „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД, 2016

Enthusiast – запазна марка на „Алто комюникейшънс енд пбблишинг“ ООД
ISBN ISBN 978-619-164-236-6

Ричард Ширеф

2017

ВОЙНАТА С
РУСИЯ

РОМАН

Превод от английски Богдан Русев

enthusiast
София, 2016

ПРЕДГОВОР

*от адмирал Джеймс Ставридис, резервист от военноморските сили
на САЩ, бивш върховен главнокомандващ
на обединените сили на НАТО в Европа*

ПРЕЗ 2015 година, по време на представянето си пред Сената, след като бе номиниран от американския президент и преди да встъпи в длъжност като началник на генералния щаб на сухопътните сили на САЩ, генерал Марк Мили трябваше да отговори на следния въпрос на сенатската комисия по въоръжените сили: коя е най-голямата заплаха за американския – и западния – демократичен начин на живот.

Ето какво отговори той: „Точно в този момент бих поставил на първо място заплахата от Русия... Русия е единствената държава на земята, която притежава ядрения потенциал да унищожи Съединените американски щати. Това представлява заплаха за самото ни съществуване“.

По време на представянето си пред Сената генерал Джо Дънфорд – новоназначеният началник на обединените генерални щабове на въоръжените сили – изрази същото виждане.

Самият аз съм напълно съгласен с тази оценка. Оценка, която е споделяна и от една избрана група високопоставени военномандващи – хора с опит, който им дава възможно най-добрата гледна точка към всички факти, свързани с тази ситуация. Приветствам в частност решението на моя бивш другар по оръжие и заместник върховен главнокомандващ на обединените сили на НАТО, генерал Ричард Ширеф, да напише книгата, която държите в ръцете си, за да изложи съвсем ясно и недвусмислено всички рискове, пред които са изправени в момента Америка и Западът.

Като стратегически командир на НАТО – Северноатлантическия пакт – аз бях пряк свидетел на руската военна агресия. Сред всички предизвикателства, пред които е изправена Америка на геополитическата сцена през второто десетилетие на двадесет и първи век, най-опасното е възраждането на Русия под ръководството на президента Путин. Да, ислямските екстремисти представляват мащабна заплаха за нашата сигурност – но докато не са в състояние да ни победят на бойното поле, джихадистите не могат да унищожат нашата нация. Руснаците са съвсем друго нещо – и това наистина е ужасяващо, защото те изглеждат напълно готови да използват ядрени оръжия, поне ако се вярва на някои скорошни и напълно открити изявления на Владимир Путин.

Под ръководството на президента Путин Русия е поела един твърде опасен курс – и ако бъде оставена да продължи по него, този курс може неизбежно да я доведе до сблъсък с НАТО. А това ще означава война, която твърде лесно може да прерасне в ядрена. Както е казал пруският генерал Карл фон Клаузевиц: „Войната притежава своя собствена граматика, но не и своя собствена логика“.

Към това бих добавил и факта, че войната притежава своя собствена динамика. Ако се случи така, че войници от въоръжените сили на Америка и НАТО попаднат в директен сблъсък с руски военни части, този конфликт ще ескалира. А това ще означава, че на дневен ред ще се появи и крайното решение: употребата на ядрено оръжие. Настоящата книга описва по един блестящ начин как този ужасяващ сценарий може да се развие на мястото на събитията. И това далеч няма да е първият случай в историята, когато мнозина високопоставени цивилни, и особено политици, не са успявали да съзрат или съзнателно са пренебрегвали подобни сценарии.

Но тази динамика може да бъде неутрализирана и войната може да бъде избегната, ако НАТО под ръководството на Америка демонстрира нужната решителност и твърдост. Тази война не е неизбежна – но само ако руснаците повярват, че ние сме сериозно подготвени да се сражаваме, за да защитаваме както нашата свобода, така и свободата на нашите съюзници.

„2017. Войната с Русия“ разказва за една война, която може да бъде предизвикана от неспособността да се опълчим на руската агресия. Книгата разказва за поредица от погрешни решения и политически грешки, която довежда НАТО и Запада до катастрофална война с Русия; и аз лично мога да потвърдя, че подобни сценарии са твърде

възможни и представляват смразяващо четиво за всички запознати с тях. Но освен това този роман разказва, че курсът на историята може да бъде променен, когато достойните мъже и жени поемат лична отговорност за действията си. А най-важното послание на книгата е, че все още не е твърде късно да предотвратим катастрофата.

Това не е обикновена фантастика, защото авторът е смел и опитен воененслужещ, бивш високопоставен командир на НАТО, който служи блестящо на Северноатлантическия пакт като мой заместник и на преценката на когото се научих да се доверявам напълно; човек, на когото като адмирал бих се осланял изцяло за начина, по който трябва да се води битката по суша. Нещо повече – това е човек, който наистина разбира геополитическите реалности и рискове и е доказал, че не се бои да каже истината. Твърде рядко се случва толкова високопоставен и опитен генерал да е готов да рискува репутацията си, но Ричард Ширеф е точно такъв. Той съвсем правилно предвиди последиците от руската военна инвазия в Крим и присъединяването на украински територии през 2014 година. И аз се опасявам, че отново е предвидил правилно следващите ходове на Русия в настоящата си книга.

Някои сигурно ще кажат, че подобни предупреждения от най-високопоставените ни американски адмирални, генерали и автора на тази книга не представляват особена изненада, защото са изказани от хора с личен интерес към отбраната, склонни да виждат опасности навсякъде. Но аз бих възразил на скептиците със следното: през 2017 година ще се навършат сто години от времето, когато Съединените американски щати изпратиха четири милиона млади американци в клиницата на Европа, 110 хиляди от които отдадоха живота си. Двадесет и пет години по-късно на Америка се наложи да го направи още веднъж – и този път тя плати много по-висока цена във Втората световна война. И ако не бяха НАТО, твърдостта и саможертвата на следващото поколение американци, последвалата Студена война можеше да завърши по съвсем друг начин.

На една наскоро проведена среща на високо равнище, в която участваха влиятелни политически, дипломатически и военни лидери от цяла Европа и беше обсъждана темата за военния авантюризъм и демонстрацията на сила от страна на Русия на европейската сцена, един от присъстващите зададе въпроса дали настоящата ситуация с Русия напомня повече неконтролируемия курс към Първата световна война през 1914 година, или неспособността да се даде твърд отпор на

Хитлер, която доведе до пожара на Втората световна война. Смразяващият отговор гласеше: „Не, сега става дума за Европа през 2015 година. С ядрени оръжия“.

„2017. Войната с Русия“ обрисова достоверна и стряскаща картина на тази потенциална и непосредствена опасност – и наистина заслужава сериозен прочит.

ПРОЛОГ

Май 2017 година.

Новият американски президент полага клетва през януари и незабавно отменя политиката на ненамеса по отношение на Русия, водена от предшественика му Обама. Първото решение на новата американска външна политика е Украйна да бъде въоръжена с антиракетни радарни установки, дронове, оборудване за електронна война и защита на електронните комуникации, бронетранспортъори и медицинска екипировка, от които има толкова отчаяна нужда, за да се отбранява от руските сепаратисти, поддържани от редовни руски военни части. Но оборудването рядко е достатъчно само по себе си и по съвет на генералите в Украйна са изпратени и военнослужещи от американската армия, за да обучават украинската армия как да използва тази високотехнологична екипировка.

Това позволява на американския президент да обяви пред света, че САЩ влизат в Украйна единствено в ролята на „обучаващи“, а не на участници в бойните действия; мъглява формулировка, с която президентът се надява да окаже възпиращо действие срещу руснаците и техните съюзници, без да нажежава допълнително вече възникналото напрежение.

Въпреки това отсъствието на американски войници на място, които да защитават „обучаващите“, ги прави твърде уязвими. Компромисното решение е да се осигури въздушна подкрепа от американски изстребители, макар и генералите да предупреждават, че и най-усъвършенстваният изстребител не може да направи кой знае какво, за да защити личния състав на земята от седем километра височина. Тъй като си дава ясна сметка, че американският народ като цяло и Камарата на представителите и Сенатът в частност няма да понесат идеята за „реални“ сражения с участието на американски войници в Украйна, президентът нарежда на генералите да спрат да се оплакват и да измислят нещо. Във всеки случай мирният договор от Минск от 2014 година все

още е в сила, така че дори най-войнолюбивите американски генерали не твърдят, че Русия се готви да атакува всеки момент.

Оборудването и обучаващите са изпратени с ясна и специфична задача: да доставят екипировката, да я приведат в работен режим, да обучат украинците и да се махнат оттам по най-бързия възможен начин.

Във Великобритания министър-председателят все още се занимава с последствията от референдума за напускане на ЕС, проведен през юни 2016 година. На всичко отгоре Никола Стърджън, лидер на Шотландската национална партия, заплашва с едностранно обявяване на независимост от страна на Шотландия. В опит да възстановят своите „специални отношения“ със САЩ, през 2015 година от Обединеното кралство послушно изпращат в Украйна малък екип от лекари и тилови офицери, за да помогнат в обучението на украинската армия. Въпреки това, вместо да изпратят ясен сигнал за сила и решителност, действията на Великобритания изглеждат слаби, а изпратеният личен състав е зложник на развитието на събитията. Също толкова лошо е, че този ход подкрепя руската пропаганда за твърдението, че обучаващите от НАТО са „чуждестранният легион“ на Украйна – обида, която се възприема особено охотно в средите на националистите у дома.

В Украйна, въпреки политическата неяснота след примирието, сключено в Минск през 2014 година, повечето бойни действия са прекратени и войната е затихнала до състояние на застинал конфликт, в който и двете враждуващи страни – украинската армия и „руските сепаратисти“, макар и подкрепяни от редовни руски военни части – са се окопали на позициите си. В тила на териториите, контролирани от украинското правителство, са се установили повече или по-малко нормални условия на живот, което позволява на обучаващите от САЩ и Обединеното кралство да работят с украинската армия при почти пълното отсъствие на бойни действия.

По необяснима причина усърдната пропаганда на Кремъл, водена преди две години, в която изпращането на обучаващи е представяно като доказателство за заплахата от НАТО срещу Русия, отскоро е затихнала – несъмнено донякъде в резултат на все по-близкото сътрудничество между Русия, Америка, Франция и Великобритания във въздушните операции, провеждани в Сирия. Това отсъствие на заплахи и омраза дава на американския президент още по-голяма увереност да изпрати допълнително американско оборудване и обучаващи, макар и все така без защита от войници „на терен“.

Междувременно в Русия личният рейтинг на президента е започнал да страда в резултат от икономическите проблеми и обезценяването на рублата под непрестанно увеличаващото се напрежение от санкциите срещу страната и несигурността на цените на петрола – основния приход от руския износ. Брутният вътрешен продукт пада с около четири процента годишно от 2014 година насам. Въпреки това разходите за отбраната се увеличават планомерно – с четиридесет процента през последните три години. Популярността на президента така и не се е възстановила напълно след двойното унижение от 2015 година, когато един руски пътнически самолет, пълен с туристи, беше взривен от джихадисти над пустинята Синай, и един самолет от руските ВВС беше свален от турски изстребители, а той не съумя да отмъсти за това. Президентът си дава сметка, че или трябва да възстанови баланса на икономиката, или да направи нещо наистина забележително, за да си върне мащабната популярност, на която се радваше в дните на всенародно опиянение след успешната инвазия в Крим през пролетта на 2014 година.

Решението му е веднъж завинаги да реши украинския проблем и по този начин да изпълни вдъхновяващото обещание, което е дал на руския народ в своята победна реч след присъединяването на Крим през 2014 година: а именно, че Русия и Украйна са „една нация“, а „Киев е майка на всички руски градове“. И сега президентът трябва да създаде обстоятелствата, които да му позволят да го стори.

По този начин една потенциално рискована ситуация се усложнява до крайна степен, защото президентът вече е добил смелост от продължаващите раздори и слабостта на Запада през последните три години, откакто е анексирал Крим и е завладял части от Украйна. В резултат на това, вместо да бъде убеден да се придържа към международното право, президентът е решил да предприеме и нови чуждестранни приключения, особено след като анализаторите му от ФСБ – външното разузнаване на Русия, наследник на КГБ – са го уверили, че обещанията, поети на срещата на високо равнище на НАТО през 2014 година и ратифицирани във Варшава през 2016 година, „да се подсили колективната отбрана“, не са били изпълнени. Анализаторите му докладват, че вместо да изгражда реална отбрана, НАТО строи „Потьомкинско село“^{*}.

* Терминът идва от биографията на княз Потьомкин, държавник и фаворит на Екатерина Велика, който е разпоредил да се построят изкуствени села покрай бреговете на река Днепър, за да бъде заблудена императрицата, че този район е заселен и проспериращ, когато е посетила Крим през 1787 година.

Накратко казано, НАТО се е провалило в задачата да изпрати достатъчно ясен сигнал, че Пактът е подготвен да приложи условията за колективна отбрана и в случай на криза да действа по смисъла на гаранцията от член 5, която постановява, че атаката срещу една страна – членка на НАТО, е равностойна на атака срещу всички страни членки – крайъгълният камък на Северноатлантическия пакт.

Главният военен съветник на президента, началникът на руския генерален щаб, освен това го е уверил, че НАТО не притежава информацията, военните сили и оборудването за противодействие на непрестанно нарастващата способност за водене на конвенционални военни действия от страна на Русия. Американците са разформировали двете си тежковъоръжени бригади в Германия, съкратили са личния си състав в Европа до една шепа хора и ще се изправят пред сериозно затруднение, ако им се наложи да върнат достатъчно войски в Европа навреме, за да се противопоставят на евентуална руска заплаха срещу страна – членка на НАТО.

Началникът на генералния щаб освен това е изтъкнал, че макар и американците да имат танкове и друго военно оборудване, разположено в Източна Европа и балтийските държави, ще им бъде невъзможно да изпратят навреме квалифициран персонал, който да ги управлява, така че да предотвратят руска инвазия в балтийските държави. Руснаците могат да изпратят въздушнодесантна бригада срещу Рига от военновъздушната си база в Псков, едва на петдесет минути полет от Рига. По този начин те ще установят контрол върху столицата на Латвия още преди американците изобщо да успеят да излетят от собствената си база във Форт Худ, щата Тексас. А след като руснаците установят контрол на място, това ще бъде краят на играта. Едно е да се противодейства на нападение с реална сила, а съвсем друго да се организира нашествие от 8000 километра разстояние.

Нещо повече, в ярък контраст със застаряващото въоръжение на НАТО – много от бойните хеликоптери, танковете и артилерията на Пакта са произведени още през осемдесетте и деветдесетте години, – руската армия вече може да се похвали с най-съвременното въоръжение, пример за което е новият танк Т-14 „Амата“, демонстриран за пръв път по време на Парада на победата на Червения площад през май 2015 година.

Но началникът на генералния щаб освен това е уверил своя президент, че способността на Русия да води война с конвенционални сред-

ства служи само за заплаха и възпиращо средство. От също толкова голямо значение и много по-интелигентно, Русия е продължила да рафинира своята тактика за асиметрични бойни действия, наричани „маскировка“ (диверсия), използвана толкова ефективно в Крим три години по-рано; тактика, при която националната сигурност на атакуваната държава се подкопава отвътре, но бойните действия се водят под прага, който би могъл да задейства ответен удар от страна на НАТО.

Въпреки предупрежденията от страна на балтийските държави, които вече са силно разтревожени от развитието на ситуацията, в НАТО дори няма официално признание за това, че срещу нейните страни членки активно се провеждат тайни операции, в които се използват тактики за „маскировка“. Тези държави са очевидните следващи мишени и точно по тази причина за тях е особено очевидно какво се случва в действителност. Но за повечето политици от Съединените щати и Западна Европа всичко това са просто дразнещи сигнали от далечните граници на Европа; инциденти, които рядко заслужават дори да бъдат споменавани в западните медии. Далеч по-важно за тях е да удовлетворят очакванията на собствения си електорат, за да останат на власт.

Президентът и неговите съветници в Кремъл внимателно наблюдават нарастващата слабост на Запада. По този начин сцената вече е подготвена за изпълнението на стратегическото намерение на руския президент: да обедини всички етнически рускоговорещи от бившите страни на Съветския съюз под знамената на Майка Русия.

Генерал Ричард Ширеф
2017. ВОЙНАТА С РУСИЯ

Превод *Богдан Русев*
Редактор *Марта Владова*
Оформление на корицата *Тони Ганчев*
Коректор *Станка Митрополитска*
Предпечат *Лиляна Карагьозова*

Английска. Първо издание

Формат 70 × 100/16

Печатни коли 27,5

ISBN 978-619-164-263-6

Издава

enthusiast

Запазена марка

на „Алто комюникейшънс енд пблшинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ № 20

тел. 02/ 943 87 16, факс: 02/ 943 87 18

e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите с отстъпка
от www.bookstore.enthusiast.bg

www.bookstore.enthusiast.bg

Печат Полиграф Юг

2017 ВОЙНАТА С РУСИЯ

Ричард Ширеф

„2017. Войната с Русия“ е роман за един военен конфликт, който може да бъде предизвикан от неспособността да се опълчим на руската агресия. Под ръководството на президента Путин Русия е поела по твърде опасен курс и ако бъде оставена да продължи по него, той може да я доведе до сблъсък с НАТО. А това ще означава война, която твърде лесно може да прерасне в ядрена. Тази книга разказва за поредица от погрешни решения и политически грешки, която довежда НАТО и Запада именно до катастрофална война с Русия. Подобни сценарии са твърде възможни и представляват смразяващо четиво за всички запознати с тях. Но освен това този роман подсказва, че курсът на историята може да бъде променен, когато достойните мъже и жени поемат лична отговорност за действията си. Най-важното послание на книгата е, че все още не е твърде късно да предотвратим катастрофата.

Това не е фантастично четиво, защото авторът е смел и опитен военен, бивш високопоставен командир на НАТО, който служи блестящо на Северноатлантическия пакт. Нещо повече – това е човек, който наистина разбира геополитическите реалности и рискове и е доказал, че не се бои да казва истината. Той предвиди изключително точно последиците от руската военна инвазия в Крим и присъединяването на украински територии през 2014 година. В настоящата книга генерал Ширеф отново е предвидил правилно следващите ходове на Русия.

„2017. Войната с Русия“ обрисова достоверна и стряскаща картина на една потенциална и непосредствена опасност и наистина заслужава сериозен прочит.

*Адмирал Джеймс Ставриди
(резервист от военноморските сили на САЩ, бивш върховен главнокомандващ
на обединените сили на НАТО в Европа)*

Авторът генерал Ричард Ширеф е бивш заместник на върховния главнокомандващ на обединените сили на НАТО в Европа. Участвал е във военни мисии по време на Войната в Залива, в Косово, Босна и Ирак.

www.enthusiast.bg

Цена 20,00 лв.